

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 11-03-2021 r.

Adam Bodnar

WZF.7040.1.2021.WK

**Pan
Michał Dworczyk**

**Szef Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów**

Szanowny Panie Ministrze,

uprzejmie informuję, że zgłaszają się do mnie funkcjonariusze różnych służb mundurowych w zakresie braku możliwości wliczania okresów służby do okresu zatrudnienia nawiązywanego po zwolnieniu ze służby.

W niniejszej kwestii zwracałem się już do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pismem z dnia 19.06.2020 r. nr WZF.7060.44.2020.TO w odniesieniu do funkcjonariuszy Policji i Państwowej Straży Pożarnej¹. Minister pismem z dnia 25.08.2020 r. nr BMP-0790-3-5/2020/KSz podzielił moje zastrzeżenia i wprowadził stosowne zmiany legislacyjne w ustawie z dnia 24 lipca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1610). W wyniku zmian dokonano nowelizacji art. 80 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tekst jedn. – Dz.U. z 2020 r., poz. 360 z późn. zm.) oraz art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jedn. – Dz.U. z 2020 r., 1123 z późn. zm.). Przepisy te umożliwiają funkcjonariuszom zwolnionym ze służby, którzy podjęli pracę wliczanie okresów służby do okresów zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy.

¹W załączeniu przesyłam kopię wystąpienia i uzyskanej odpowiedzi.

Niniejszych regulacji nie stosuje się do funkcjonariuszy, którym wymierzono karę dyscyplinarną wydalenia ze służby, skazania prawomocnym wyrokiem sądu za określone przestępstwa, a w odniesieniu do funkcjonariuszy Policji, wymierzenia przez sąd prawomocnym orzeczeniem środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu policjanta.

Pomimo dokonanych zmian legislacyjnych problem jest jednak nadal aktualny. Zwrócił się do mnie w tej sprawie emerytowany funkcjonariusz Służby Więziennej, który następnie podjął pracę w administracji państwowej w charakterze pracownika cywilnego i okres służby w Służbie Więziennej nie został mu doliczony do okresów zatrudnienia w nowym miejscu pracy. W jego przypadku jest to spowodowane brakiem odpowiedniej regulacji w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (tekst jedn. - Dz.U. z 2020 r., poz. 848 z późn. zm.), pomimo istnienia w tym zakresie odpowiedniej regulacji w Kodeksie pracy.

Zgodnie z art. 302 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn. - Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 z późn. zm.) do okresu zatrudnienia wlicza się okres służby w Policji, Urzędzie Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym, Biurze Ochrony Rządu, Służbie Ochrony Państwa, Służbie Więziennej, Straży Granicznej i Państwowej Straży Pożarnej w zakresie i na zasadach przewidzianych odrębnymi przepisami.

Brak odpowiednich uregulowań w ustawie o Służbie Więziennej czyni całkowicie niemożliwym spełnienie dyspozycji art. 302 Kodeksu pracy w odniesieniu do byłych funkcjonariuszy Służby Więziennej negatywnie wpływając na ich prawa obywatelskie i uprawnienia pracownicze.

Analizując przedstawiony problem zauważyłem, że nie tylko ustawy pragmatyczne poszczególnych służb mundurowych są niedostosowane do art. 302 Kodeksu pracy, ale także sam art. 302 k. p. nie bierze pod uwagę ewolucji poszczególnych służb, w tym utworzenia nowych formacji. Należy zauważyć, że rozwiązania zawarte w pragmatykach służbowych regulujących niniejszy problem są bardzo zróżnicowane, gdyż są takie, które nie przywidują sytuacji wyłączających uzyskanie uprawnień w związku z wymierzeniem kary

dyscyplinarnej wydalenia ze służby, skazania prawomocnym wyrokiem sądu za określone przestępstwa, a także wymierzenia przez sąd prawomocnym orzeczeniem środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu.

Trzeba także zaznaczyć, że norma art. 302 Kodeksu pracy nie bierze pod uwagę ostatnio utworzonych nowych służb np. funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej działających w oparciu o ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (tekst jedn. – Dz.U. 2020 r., poz. 505 z późn. zm.). W ustawie tej brak jest wzmianki o możliwości wliczania okresu służby do okresu ewentualnego zatrudnienia po jej zakończeniu. Dyspozycja przedmiotowego przepisu nie obejmuje również funkcjonariuszy Straży Marszałkowskiej, działających na podstawie ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o Straży Marszałkowskiej (tekst jedn. – Dz.U. z 2019 r., poz. 1940 z późn. zm.). Jednakże w ustawie tej zawarta jest norma art. 57 ust. 2 określająca, że funkcjonariuszowi Straży Marszałkowskiej, który po zwolnieniu ze służby w Straży Marszałkowskiej podjął pracę, okres tej służby wlicza się do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień wynikających z prawa pracy. Podobnie jest ze wcześniejszą regulacją dotyczącą żołnierzy zawodowych, których służba nie została wymieniona w Kodeksie pracy. Art. 121 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie zawodowej żołnierzy zawodowych (tekst jedn. – Dz.U. z 2020 r., poz. 860 z późn. zm) stanowi, że okres pełnienia zawodowej służby wojskowej wlicza się pracownikowi do okresu zatrudnienia w zakresie wszystkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem. Były żołnierz zawodowy, który podjął pracę w roku kalendarzowym, w którym nastąpiło jego zwolnienie z zawodowej służby wojskowej, nabywa prawo do urlopu wypoczynkowego w następnym roku kalendarzowym.

Z zaprezentowanego stanowiska wynika, że istnieje potrzeba dokonania odpowiedniej nowelizacji ustaw pragmatycznych różnych służb mundurowych podległych różnym resortom np. Ministerstwu Sprawiedliwości czy Ministerstwu Finansów, jak również wprowadzenia regulacji na tyle pojemnej w art. 302 Kodeksu pracy, żeby obejmowała także służby mundurowe w nim nie wymienione.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. - Dz.U. z 2020 r. poz. 627),

uprzejmie proszę Pana Ministra o przeanalizowanie zaprezentowanego zagadnienia i spowodowanie podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie umożliwiającym wliczanie wszystkim funkcjonariuszom przedstawionych służb mundurowych okresów służby do okresów zatrudnienia nawiązywanego po zwolnieniu ich ze służby w poszczególnych formacjach.

Zał. 2 – wystąpienie RPO, odpowiedź MSWiA.

Z wyrazami szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/